

HARUN FAROCKI

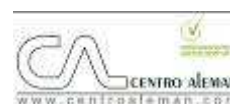
EL QUE ESTÀ EN JOC

20 gener – 22 maig 2016

Harun Farocki. Parallel I-IV, 2012-2014

Col·labora:

Dossier de premsa_15.12.2015

HARUN FAROCKI. EL QUE ESTÀ EN JOC

20 de gener – 22 de maig, 2016

Galeria 7. IVAM, Centre Julio González

Comissaris: Antje Ehmman i Carles Guerra

Aquesta exposició retrospectiva, comissariada per **Antje Ehmman** i **Carles Guerra**, mostra **per primera vegada a Espanya** una àmplia selecció de pel·lícules del cineasta alemany **Harun Farocki**, un dels majors exponents del cinema d'assaig, autor d'una important obra com a director de cinema, videoartista i crític de cinema. La mostra inclou algunes de les seues videoinstal·lacions més destacades, com ara *Eye / Machine I* (2000) i *Eye / Machine II* (2001), *Serious Games I-IV* (2010), *Parallel I-IV* (2012-2014), *The Creators of Shopping Worlds* (2001), *I thought I was Seeing Convicts* (2000) i *Interface* (1995). Tot açò acompanyat d'un doble programa de pel·lícules: un dedicat a recuperar els programes de televisió en els quals l'artista retrata a altres artistes i intel·lectuals, i un altre a través del com es pot traçar l'evolució d'un gènere molt específic l'objecte del qual seria la crítica de la imatge.

Harun Farocki. *Interface*, 1995

La mostra arranca amb sis curtmetratges dels inicis de la producció del cineasta: *Everybody a Berliner Kindl* (1966), *The Campaign Volunteer* (1967), *The Words of the Chairman* (1967), *Their Newspapers* (1968), *White Christmas* (1968) i *Inextinguishable Fire* (1969).

Harun Farocki. *Inextinguishable Fire*, 1969, 25'

A continuació, es mostren *Eye / Machine I* i *II* (2000-2001), les dos primeres peces d'una trilogia de videoinstal·lacions en què el cineasta fa servir tècniques com ara la videovigilància o el reconeixement cartogràfic i d'objectes per a analitzar la relació entre l'home, les màquines i les guerres modernes. Se centra en les imatges de la Guerra del Golf que van sorprendre a l'opinió pública mundial en 1991. Aquests treballs conviden a l'espectador a ser escèptic amb la manera en què se'ns presenta la realitat. Li fa qüestionar-se si les imatges que veiem són reals o no, ja que és impossible distingir entre fotografies i imatges generades per ordinador. En tractar-se d'una instal·lació, aquests treballs s'emeten simultàniament en dues projeccions.

La videoinstal·lació més recent, *Paralel I-IV* (2012-2014), també composta per quatre parts, utilitza extractes de videojocs coneguts per a reflexionar sobre quina cosa ocorre quan les imatges generades per ordinador usurpen el paper del cinema com el mitjà predominant de representació visual. Aspectes com la representació de la natura, el moviment del cos, la construcció de paisatges virtuals, estan presents en aquesta instal·lació. Farocki mostra com en els últims 30 anys, els videojocs han evolucionat d'un plànol bidimensional a crear entorns hiperrealistes.

En *I thought I was seeing Convicts* (2000) se'ns mostren imatges d'una presó nord-americana de màxima seguretat a Corcoran (Califòrnia). Veiem el pati en el qual als presos, vestits amb pantalons curts i la majoria sense samarreta, se'ls permet passar mitja hora al dia. Quan un dels convicts ataca a un altre, els altres romanen amb els braços sobre el cap. Saben que quan es desencadena una baralla, els guàrdies llancen un advertiment i comencen a disparar pilotes de goma. Si continuen, les bales són de debò. Les imatges estan en silenci i el rastre del fum dels trets es desplaça a través de la imatge. La càmera i la pistola se situen una al costat de l'altra.

En *Serious Games I-IV* (2010) Farocki juxtaposa exercicis de guerra de la vida real amb recreacions virtuals, amb l'objectiu d'aprofundir en els vincles entre tecnologia, política i violència. Explora la connexió entre realitat virtual i com els escenaris de ficció dels jocs d'ordinador s'utilitzen igualment en l'entrenament de les tropes abans de desplegar-se en les zones de combat i en el tractament

psicològic dels soldats que pateixen estrès posttraumàtic en tornar de les missions de combat.

Harun Farocki. *Serious Games I-IV*, 2010

Al fons de la galeria, s'exhibeix *Interface*, en alemany *Schnittstelle* (1995), una videoinstal·lació produïda per a dues pantalles, en les quals Farocki reflecteix el seu treball com a cineasta i analitza la qüestió de què implica treballar amb imatges ja existents en lloc de produir imatges pròpies. El títol de la instal·lació juga amb el doble significat de la paraula alemanya *Schnitt*, que es refereix tant a la taula d'edició com a la interfície persona-màquina, on una persona treballa amb un ordinador utilitzant el teclat i el ratolí.

El projecte sobre Farocki es completa amb una publicació editada per l'IVAM i la Fundació Tàpies que arreplega textos inèdits de Harun Farocki, un assaig de Antje Ehmman i les imatges dels films i instal·lacions que conté la mostra.

Harun Farocki

Harun Farocki (1944-2014) simbolitza el trànsit entre una cultura cinèfila i el desenvolupament d'una crítica de la representació que a principis dels anys noranta va ser acollida pels museus de nova generació. Autor d'una vasta obra que inclou més de vuitanta títols, va triar el difícil camí del cinema de cort experimental i va cercar un llenguatge diferent amb el qual poder qüestionar la influència que exerceixen els mitjans visuals en el pensament humà.

La seua trajectòria s'inicia en els cercles de la contracultura berlinesa de finals dels anys seixanta i culminarà com un autor de culte en el camp de l'art. El cinema militant, la crítica i el periodisme cultural a través de televisió i ràdio constitueixen l'origen d'una pràctica cada vegada més depurada que prendrà el vídeo assaig com a gènere de referència. El seu model d'anàlisi crítica constitueix una de les aportacions més significatives a la naturalesa mutant del cinema.

La pel·lícula *El fuego inextinguible*, que va ser projectada per primera vegada al juliol de 1969, va marcar el començament d'una inèdita carrera artística que va convertir al jove cineasta en una icona rebel. La pel·lícula comença amb Farocki assegut a una taula i llegint el text de denúncia escrit per un vietnamita que descriu el terror del napalm i els crims comesos per "l'imperialisme americà" en el seu país.

Així va nàixer un artista que es va atrevir a indagar en tots els racons de la societat, com ho va fer en el seu interessant documental *Un dia en la vida del consumidor*, on recreava la vida d'un consumidor comú alemany, utilitzant com a base un muntatge de 250 anuncis publicitaris.

Antje Ehmman (Alemanya, 1968) és artista, comissària i escriptora. Ha dut a terme nombrosos projectes curatorials. Entre 2011 i 2014 Harun Farocki i Antje Ehmman treballaren junts en su proyecto *Labor in a single shot*. Les seues videoinstal·lacions més destacades inclouen *War tropes* (amb Harun Farocki, 2011), *Loud and Clear* (2009), i *Feasting or Flying* (amb Harun Farocki, 2008).

Carles Guerra (Ampostà, 1965) ha desenvolupat la seua trajectòria professional com a crític d'art, comissari i professor universitari d'art contemporani. Va ser director de la Virreina Centre de la Imatge de Barcelona i conservador cap del MACBA del 2011 al 2013. Des de juny de 2015 dirigeix la Fundació Tàpies.